

~~P 717 23917~~

Nr. 1, vol. 24

1925

ŽVAIGŽDĖ - The STAR.

A LITHUANIAN MONTHLY PUBLICATION, PUBLISHED BY A. MILUKAS & CO. AT 3654 RICHMOND STR., PHILADELPHIA, PA. YEARLY SUBSCRIPTION \$2.00, SINGLE COPY 25 c.

Sausis m. == Janury, 1925

Entered as second class matter at the Philadelphia Post Office under Act of March 3, 1879.

Bell Phone

Oregon 3-995 M

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvės Daktaras ir Chirurgas

Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M.

.. 2 .. 4 P. M.

.. 7 .. 8 P. M.

Nedėliomis .. 10 .. 8 P. M.

Telephones Bell: Kensington 2651 W

Dr. F. Trygar**Gydytojas Akušeras ir Chirurgas**

3119 Richmond Str., Phila., Pa.

Valandos: nuo 8 iki 10 išryto,
nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 9 vakara,
nedėliodienais nuo 11 iki 2 ir nuo 6
iki 9.**Gudrus Teisėjas Išgel-
bėjo Seimyną.**Namų svininkas užganėdintas
Visi linksmai!

Tula lenkų šeimyna New Yorke neseniai buvo pašaukta į teisimą, kuriame ėjo byla delei jos išvaymo iš namų. Principialiaus liudininkais buvo keli kaimynai, kurie skundėsi, kad jie nuolatos yra erzunami verkiančių kudikių šitos lenkškos šeimynos apartamente. Kaimynai tikrino, kad jie negali net naktimis miegoti delei to kudikių verksmo ir todėl prasė namų svininko išvayti šią lenkų šeimyną is tų namų.

Teisėjas išklausė verkiančių kudikių motinos pasiteisinimo, kad ji negalinti verkiančių vaikų nutildinti, nes jie verkia kankinami mėslungio, paeinančio nuo vidurių dieglio ir užkietėjimo ir ji nežinanti kaip jiems pagelbėti. Išmintingas teisėjas įsakė jai tuojaus nueiti į aptieką, nusipirkti už 35c. bonką BAMBINO ir jį dooti kudikiams, kuomet tik užsis tie skausmingi simptomai. Teisėjas bylą sulaukė 10 dienų, o motina padarė viską kaip buvo įsakyta. Dabar kudikiai naktimis jau neverčia, kaimynai yra užganėdinti, namų svininkas ištraukė bylą ir visi sau linksmai gyvena.

BAMBINO yra kudikių geriausiu draugu. Kudikiai mėgsta jį! Jie net praso daugiaus!

(Praškelbimas)

**Merginos — Jusu
Rupesčiai Užsibaigė!**

Buvo laikai, kuomet niekas nesinojo kas yra pleiskanos ir kaip nuo jų atsikratyti. Šiandien yra visiškai paprasčiau dalyku užlaikyti savo plaukus ir galvos odą švarioje ir sveikoje padėtyje.

Ruffles

Ištepant galvą kas vakaras elnant gultį per savaitę ar dešimti dienų, sunaikins pleiskaną ir paragina jūsų plaukų augimą. Po to naudokite Ruffles tik retkarčiais sulig reikalo ir daugiau neturėsite jokiu nesmagumų su pleiskanomis.

Bonka 65c. aptiekose, arba už 75c. pristunčiame stačiai iš dirbtuvės.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

„ŽVAIGŽDĖ“--MĖNESINIS ŽURNALAS.

DVIDEŠIMTI DU METU buvusi savaitiniu laikraščiu „ŽVAIGŽDĖ“ dabar
eina kaip mėnesinis literatūros, mokslo ir politikos žurnalas, leidžiamas A.
Milukas & Co. B-vės iš Philadelphia, Pa. 3654 Richmond Str. Pavienės „Žvaigž-
dė“ knygos kaina 25 centai, metams prenumerata 2 dol.

SAUSIS — JANUARY 1925 M.

1875

1925

50 METŲ AMERIKOS LIETUVIŲ ORGANIZUOTĖS
SUKAKTUVĖS.

LTSR valst.
respublikinė
biblioteka

Užprašymus ir pinigus
adresuokit:

„ŽVAIGŽDĖ“

3654 Richmond St.
Philadelphia, Pa.

~~P400-3368~~
Lietuvos TSR
VILNIAUS
BIBLIOTEKA

Petras Kriaučiūnas.

(1850, IX, 16 — 1916. I. 20).

(Pabaiga.)

Išbuvęs 4 metus advokatu, po spaudos leidimui, Petras vėl grįžo mokyti lietuvių kalbos Mariampolės gimnazijoje 1906 m. Be to dėstė lietuvių kalbą „Ziburio“ mergaičių progimnazijoje. „Atsikrausčius antru kart į Mariampolę“, rašo Dr. Giinius, „jau nereikėjo seno darbo varyti. Mariampolėje lietuvių kalba buvo išgalėjusi. Priviso jaunos inteligentijos, taip pasaulinės, taip dvasinės... Spauda buvo draudžiama iki 1904 m., būdavo kai muose daug susirinkimų, vakarušų, spektaklių. Greta ėjo klijavimas atsišaukimų, platinimas knygelių ir laikraščių. Žodžiu judėjimas buvo taip išaugęs, kad Kriaučiūnui slaptu darbu nebuvo reikalo užsiiminėti.“

Didžiojo karo metu visiems bėgant iš Lietuvos į tolimą Rusiją, ir mokytojas Petras Kriaučiūnas 1915 metų 25 rugpjūčio atsirado Jaroslavlio mieste, Rusijoje, kur buvo perkelta Mariampolės gimnazija. Čia jis ir mirė sausio 20 d. 1916 metais, prašydamas bičiulių, kad parvežtu jo lavoną Lietuvos žemelėn palaidoti, kada bus galima.

Petro Kriaučiūno mokiniui, arti prie jo prieiti galėjusiam ir jo didvyrio Jauniaus jaunoje dvasioje sutvirtintam, malonu man pagerbti to mūsų tautos patriarko atmintį šį vakarą, kada dvidešimtmetinėse spaudos iškariavimo sukaktuvėse pagerbiame knygnešių vargus išvargtus, darbus nuveiktus. Sunkiai, kruvinai prakaitavo mūsų šviesos nešiotojai per 40 metų, daug vargo išvar-

go, daugelis jų net savo gyvasti palydėjo, bet vis nenusiminė.

Didžiai Kriaučiuo garbinamas, jo Akademijos laikų bičiulis, Sil. Gimžauskas, sunkiausiose prispaudimo valandose niūniuodavo tuometinio tautos imno žodžius:

„Anei rašto, anei druko mums turėt neduoda.
Sako tegul bus Lietuva ir tamsi ir juoda..”

Tūkstančiai knygnešių, su dainium apsiverke, ta patgiesmę giedodami, atgaudavo vėl jėgų, kiek garsiaustraukdami, visą lietuvių plieninę energiją įtempę:

„Kad tu, gude, nesulauktum, ne taip kaip tu nori
Bus kaip Dievs prisakė, ne tavo prisakai nedori.”

Sunkesnėse persekiojimų valandose, kad nepasisekimai temdė Lietuvos jaunuolių regratį, Petras Kriaučiuonas patardavęs niūniuoti senovių senovės lietuvių dainą, apie vargą vargelį, kuris, matyt, visad lietuvių bičiuliu būvęs.

Ir ši vakarą, kada geriame sveikatą tujų, anot Jakšto,
„Kurie kentė, pasišventę už varguolius mus”

pridera tos tūkstančius metų mūsų tautos niūniuojamos dainelės žodžius ir čia ant Ilgosios Salos (Long Island) pakraščio atkartoti:

„Ei pūtė, pūtė
Siaurus vėjelis
Ei barė, barė
Jaunas brolelis.
Nustojo pūtęs
Siaurus vėjelis,
Nustojo baręs
Jaunas brolelis.

Ei varge, varge
Vargeli mano,
Kada aš tave
Dabar išvargsiu?
O kadėjau
Viešu keleliu
Mano vargelis
Viduriu kelio,

○ ant atjoja
Simtas brolelių
Keturi šimtai
Žirgų kojelių,
Aš paprašyčiau
Jaunų brolelių
Kād sumindziotų
Mano vargelį.
Kad sumindziotų
Mano vargelį
Kad sukapotų
Sviesiais kardeliais.
Mindziot mindžiojo,
Kardais kapojo,
Mano vargelis

Nieko nebojo,
Labiau bujojo
Lapais lapojo.
Kaip aš nueisiu
Pas motinėle
Tada išvargsiu
Savo vargelį.
Mano močiutė
Augštam kalnely
Augštam kalnely
Naujam grabely.
Tada išvargsiu
Savo vargelį
Kaip aš nueisiu
Pas motinėle."

Artimas Petro Kriaučiūno bičiulis, mokytojas Tamas Žilinskas, cituodamas iš „Varpo“ pirmojo numerio Kudirkos eiles:

„Kad rytų saulė spinduliu pirmiausiu

Apreiškė žemei tekėjimą savo,

Užgaudė varpas liepimu aiškiausiu

Tarytum jisai žmogaus lūpas gavo

Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite!”

sako:

„Man tą eilėrašį skaitant ir sulyginant su veikimu Petro Kriaučiūno tais laikais, kada dar to eilėraščio autorius gimnazijos ir universiteto suolus trynė, tai rodo, kad yra tik Petro Kriaučiūno veikimo nuorašas... Kriaučiūnas buvo tuomet tarsi labai garsus lietuvių varpas, visur malonus ir pageidaujamas svečias savo skambiu, garsiu, mielu balsu ir kalba.... Kriaučiūnas turėjo daug draugų kunigijoj, su kuriais savo laiku gimnazijoj, dva-

sinėj seminarijoj ir akademijoj draugavo. Jis, būdamas jūdrus, gyvas, linksmas, Kalėdų, Velykų, vasaros atostogomis važinėjo į juos viešėti keletai dienų, o su jais į ju pažįstamus į Suvalkiją, Žemaičius ir visur važinėdamas, kaip tas varpas gaudė: „Kelkitės, kelkitės“ ir jo šaukimas per niek nežuvo“..

Pasak Dr. Griniaus, P. Kriaučiūnas daug vargo turėjo ir su „Aušros“. paskiaus „Sviesos“ rankraščių taisymu. Pirmutinis varpininkų suvažiavimas irgi pas Kriaučiūną buvęs, jo vardo dienoje Petrinėse 1888 metais. Dalyvavę jame: P. Kriaučiūnas, V. Kudirka, P. Leonas, J. Kasaikaitis, T. Pranckevičius, J. Kaukas, K. Grinius ir dar keleta mokinių (studentų).

Jonas Kriaučiūnas sako Petrą labai daug turėjus žinių apie žymesnius lietuvius iš praeities ir dabarties... „Labai mėgdavęs lankytis pas patriotus kunigus, ypač gerbė jįsai kunigą Jaunių už jo gilų pažinimą lietuvių kalbos. Paaugusiems gimnazistams iš vyresnių klasių, išleisdamas patardavo aplankyti Kaune kun. Jaunių, idant per jį sukėlus mokinio širdyje dar didesnę meilę į lietuvių kalbą“...

„Didesnio lietuvio, kito įžymesnio už jį, žmogaus tuomet nebuvo Suvalkų žemėje“, rašo J. Jablonskis. „Mes jaunuomenė, noromis spiesdavomės apie Kriaučiūną — iš jo išgirdsdavom apie jaunosios Lietuvos atstovų darbus, apie tų darbų vaisius jau sulauktus ir tebelaukiamus...“

Man čia becituojant vieną po kito žymesniųjų Petro Kriaučiūno mokinių žodžius, Jums, Amerikoje gimusiems jaunuoliams nuobodu darosi klausytis, ypač, kad vasaros vakarais, kaip paprastai ant Ilgosios Salos (Long Island), vuodai labai nemaloniais šeiminingais pasirodo. bet dar Jūsų kantrybės biskutėlių paprašysiu ir pirm nei cituo-

siu paskutinį liudijimą, parodanti, kad garbingas šio vakaro solenizantas aktualiai užsiimdavo slaptu pergabėnimu iš užsienio caro valdžios draudžiamų lietuviškų knygų, dar kartą visų dėmę kreipiu į kun. Adomo Grinevičiaus žodžius.

Mūsų labiausiai gerbiamas senelis, po Sederevyčiaus sumaniausias knygnešių organizatorius „Kalvrijos vikaras“ dienraščio „Lietuvos“ N. 16, spaudos atgavimo 20 m. sukaktuvių numeryje rašo:

„Suvalkijos švietimo ir tautiškojo susipratimo sostinė buvo ir dabar tebėra Mariampolė. Mariampolės gimnazijoje buvo mokytoju žymus ir įtakingas vyras a. a. Petras Kriaučiūnas. Jis su savo draugais Stabiškiu, Jasiulaičiu, Arminu diegė mokinių širdyse tautiškaį susipratimą, kėlė apeliinkės liaudį iš miego ir žadinte žadino prie lietuviškųjų knygų ir laikraščių skaitymo, nekartą ir pats lietuviškus spausdinius žmonėms dalindamas... Petro Kriaučiūno mokiniai, baigę universitetą ar iššventinę kunigais, tapo lietuvių vystės platintojais. Jie palaikė „Aušra“, „Sviesa“, o vėliau susijungę Maskvos, Varšavos studentai ir Seinų Seminarijos klierikai leido „Varpa“... Spausdinius reikėjo žmonių tarpe platinti. Dievas ir platintojus leido. Man regis, platintojai dažniausiai eidavo dėl pelno į Prūsus knygų, laikraščių parsinešti, jokios idėjos nesuprasdami, o kada rusai pavaikydavo, tuomet gimdavo rusų neapykauta. Ir kad jiems atkeršyti, nešdavo užgintus raštus, knygas. Tokių gana daug buvo pradžioje, kurie savarankiškai elgėsi neorganizuoti. Trys Suvalkijos vyrai organizuotai plačiu ruožu varė knygų kontrabandą. Tai buvo Antanaitis, kuris siekė Simną, Krokalauskį, Udriją, Slabadą, o kiti du jo draugai pasižymėjo daug plačiau: Petras Mikolainis, kilimo iš Vištyčio ir Juozas Kameris.“

Kad Petras Kriaučiūnas dar prieš „Aušros“ laikus pats parveždavo iš užsienio lietuviškas knygas liudija „Mokykloje“*) mokytojas V. Palukaitis:... „1881 m. gegužės m. 1 d. mane iš Kapčiamiesčio perkėlė į Vilkaviški miesto pradedamosios mokyklos mokytoju..... Pabaigoje gegužės ar pradžioje birželio m. perpietė į mano kambarį drąsiai įėjo vidutinio ūgio, drūtas, gražus juodbrūvis vyras, garsiai pasisakė kas esas, nuo Armino atvežęs labų dienų ir sužinojęs, kad esas lietuvis, užėjęs aplankyti. Tai buvo a. a. Petras Kriaučiūnas. Susipažinova, atvirai išsikalbėjo. Aš pasigyriau lenkų kalbos dėstymą iš mokyklos išvares ir pasiskundžiau, kad kun. Saurasaitis nesutinka liautis poterius lenkiškai mokyti, teisingdamasis, kad neturįs lietuviškų vadovėlių Kriaučiūnas prižalėjo iš Tilžės parvežti lietuviškų vadovėlių „Rymo Mokslas“ ir po dveito savaitių atvežė man 4 knygelį. Aš tiek buvau ir prašė. Jis buvo pirmasis lietuviybės dirvoje man patarnavęs kontrabandininkas...”

*) Psl. 581.

Mūsų uolus mokslavysis prof. Pr. Dovydaitis 1921 metų „Lietuvos Mokykloje“ įdėjo žymesniųjų Petro Kriaučiūno mokinių ir bičiulių raštus, viso apie 70 puslapių, užvardinęs: „A. a. Petras Kriaučiūnas. Jo 70 metų gimimo ir 5 metų mirties sukaktuvėms. (1850—1X—4(16)—1916—I—7(30) medžiagos žiupsnis jo gyvenimui ir darbui aprašyti“, Ši mano paskaita sustatyta daugiausiai iš tųjų raštų citatų,

Kun. Kaz. Jaunius.

(1848—1908.)

Kun. Kazimieras Jaunius gimė Lembe, Kvedarnos parapijoje gegužės 7 d. 1848 metais. Jo tėvas buvo Juozapas Jaunius, o motina Veronika Grigalaitė, vesta iš Vedigenų sodžiaus, Retavo parapijos.

Juozas Jaunius mokslų buvo nėjęs, mokėjo tik žemaitiškai skaityti. Rašyti nemokėjo, bet apygardoje buvo žinomas kaip „pirmutinis žmogus parapijoje“. Kas reikalavo patarimo, kokiame atsitikime, galėjo pas jį gauti, o paklauses nesigailėjo.

Jaunas Kazimieras nuo 1860 iki 1864 mokinosi Telšių progimnazijoje, paskui nuo 1866 iki 1869 Kauno gimnazijoje, o 1871 m. įstojo į Kauno seminariją, kurią baigė 1875 metais ir rudenyje iškeliaavo Peterburgan į Akademią. Lietuvių kalbos Jaunių mokino seminarijoje kunigas, vėliau vyskupas A. Baranauskas. Jis mokėjo pažinti Jauniaus gabumus į kalbotyrą ir jaunų jo palinkimų netikėtai netrukdyti, bet dar juos sustiprino ir pakurstymais ir pamokymais. Baranauskas 1875 metais su pažindino Jaunių su garsiu filologu prof. Budouin de Courtenay.

Tarp Jauniaus profesorių Akademijoje reikia paminėti Lucianą Muller'į, kuris tuomet dėstė latinų literatūrą ir graikų kalbos gramatiką. Muller'is buvo vienas iš stambiausiųjų Europoje lotinų literatūros specialistų. Antrąją, sulig svarbos, kalbų katedrą užėmė gar-

susis orientalistas, Chwolson'as. Jis tuomet Akademijoje mokino žydų kalbos.

Trečiaji kursą baigiant Akademijos konferencija vienbalsiai pripažino Jauniui pirmosios rūšies kandidato laipsnį. Tai buvo 2 birželio 1878 m. Ketvirtame kurse Jaunius iš visų dalykų turėjo augščiausius, o iš vokiečių kalbos dar ypatingą pažymėjimą. 21 birželio 1879 Akademia jį vienbalsiai pripažino I rūšies magistru. Baigęs Akademia kun. Jaunius paskirtas Kauno dvasiškosios seminarijos profesorium, taipgi Kauno katedros kamendorium ir mergaičių gimnazijos kapelionu.

Baigęs 1879 dvasiškąją Akademia su laipsniu šventosios teologijos magistro, kun. Jaunius pradėjo savo kunigišką veikimą kaip Kauno katedros kamendorius ir mergaičių gimnazijos kapelionas. Sekančiais metais jis tapo paskirtas seminarijos profesorium, kur dėstė lotinų kalbą, katekizmą, morališkąją teologiją, šventosios iškalbos mokslą ir galop lietuvių kalbą.

Kaipo puikiai mokantį rusiškai Jo Mylista Zemaičių vyskupas buvo pakvietęs kun. Kazimierą į savo sekretorius. Tą pareigą pildė kun. Jaunius per keletą metų, bet jausdamas savyje didesnę patraukimą prie mokslo dalykų, vyskupui leidžiant, grįžo atgal į seminariją, kame išbuvo dar septynerius metus (1885—1892).

Kaipo profesorius buvo visų savo klausytojų augštai gerbiamas ir karštai mylimas, nes ir pats labai mylėjo besimokinančią jaunuomenę ir niekad jos nei mažiausiu skaudesniu žodžiu neužgavo.

Nėsant tam tikrų mokslo rankvedžių, kun. Kazimieras rašė pats savo lekcijas ir davinėjo klierikams persirašinėti. Tokiu būdu po kelių metų darbo atsirado šie kun. Jauniaus sustatyti rankvedžiai: **K a t e k e z a a r b a**

-sk. 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 2710, 2711, 2712, 2713, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722, 2723, 2724, 2725, 2726, 2727, 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733, 2734, 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 2741, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751, 2752, 2753, 2754, 2755, 2756, 2757, 2758, 2759, 2760, 2761, 2762, 2763, 2764, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2771, 2772, 2773, 2774, 2775, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2791, 2792, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2811, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839, 2840, 2841, 2842, 2843, 2844, 2845, 2846, 2847, 2848, 2849, 2850, 2851, 2852, 2853, 2854, 2855, 2856, 2857, 2858, 2859, 2860, 2861, 2862, 2863, 2864, 2865, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 2871, 2872, 2873, 2874, 2875, 2876, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 2891, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2897, 2898, 2899, 2900, 2901, 2902, 2903, 2904, 2905, 2906, 2907, 2908, 2909, 2910, 2911, 2912, 2913, 2914, 2915, 2916, 2917, 2918, 2919, 2920, 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2927, 2928, 2929, 2930, 2931, 2932, 2933, 2934, 2935, 2936, 2937, 2938, 2939, 2940, 2941, 2942, 2943, 2944, 2945, 2946, 2947, 2948, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953, 2954, 2955, 2956, 2957, 2958, 2959, 2960, 2961, 2962, 2963, 2964, 2965, 2966, 2967, 2968, 2969, 2970, 2971, 2972, 2973, 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2979, 2980, 2981, 2982, 2983, 2984, 2985, 2986, 2987, 2988, 2989, 2990, 2991, 2992, 2993, 2994, 2995, 2996, 2997, 2998, 2999, 3000, 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006, 3007, 3008, 3009, 3010, 3011, 3012, 3013, 3014, 3015, 3016, 3017, 3018, 3019, 3020, 3021, 3022, 3023, 3024, 3025, 3026, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3032, 3033, 3034, 3035, 3036, 3037, 3038, 3039, 3040, 3041, 3042, 3043, 3044, 3045, 3046, 3047, 3048, 3049, 3050, 3051, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060, 3061, 3062, 3063, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073, 3074, 3075, 3076, 3077, 3078, 3079, 3080, 3081, 3082, 3083, 3084, 3085, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090, 3091, 3092, 3093, 3094, 3095, 3096, 3097, 3098, 3099, 3100, 3101, 3102, 3103, 3104, 3105, 3106, 3107, 3108, 3109, 3110, 3111, 3112, 3113, 3114, 3115, 3116, 3117, 3118, 3119, 3120, 3121, 3122, 3123, 3124, 3125, 3126, 3127, 3128, 3129, 3130, 3131, 3132, 3133, 3134, 3135, 3136, 3137, 3138, 3139, 3140, 3141, 3142, 3143, 3144, 3145, 3146, 3147, 3148, 3149, 3150, 3151, 3152, 3153, 3154, 3155, 3156, 3157, 3158, 3159, 3160, 3161, 3162, 3163, 3164, 3165, 3166, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3172, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3188, 3189, 3190, 3191, 3192, 3193, 3194, 3195, 3196, 3197, 3198, 3199, 3200, 3201, 3202, 3203, 3204, 3205, 3206, 3207, 3208, 3209, 3210, 3211, 3212, 3213, 3214, 3215, 3216, 3217, 3218, 3219, 3220, 3221, 3222, 3223, 3224, 3225, 3226, 3227, 3228, 3229, 3230, 3231, 3232, 3233, 3234, 3235, 3236, 3237, 3238, 3239, 3240, 3241, 3242, 3243, 3244, 3245, 3246, 3247, 3248, 3249, 3250, 3251, 3252, 3253, 3254, 3255, 3256, 3257, 3258, 3259, 3260, 3261, 3262, 3263, 3264, 3265, 3266, 3267, 3268, 3269, 3270, 3271, 3272, 3273, 3274, 3275, 3276, 3277, 3278, 3279, 3280, 3281, 3282, 3283, 3284, 3285, 3286, 3287, 3288, 3289, 3290, 3291, 3292, 3293, 3294, 3295, 3296, 3297, 3298, 3299, 3300, 3301, 3302, 3303, 3304, 3305, 3306, 3307, 3308, 3309, 3310, 3311, 3312, 3313, 3314, 3315, 3316, 3317, 3318, 3319, 3320, 3321, 3322, 3323, 3324, 3325, 3326, 3327, 3328, 3329, 3330, 3331, 3332, 3333, 3334, 3335, 3336, 3337, 3338, 3339, 3340, 3341, 3342, 3343, 3344, 3345, 3346, 3347, 3348, 3349, 3350, 3351, 3352, 3353, 3354, 3355, 3356, 3357, 3358, 3359, 3360, 3361, 3362, 3363, 3364, 3365, 3366, 3367, 3368, 3369, 3370, 3371, 3372, 3373, 3374, 3375, 3376, 3377, 3378, 3379, 3380, 3381, 3382, 3383, 3384, 3385, 3386, 3387, 3388, 3389, 3390, 3391, 3392, 3393, 3394, 3395, 3396, 3397, 3398, 3399, 3400, 3401, 3402, 3403, 3404, 3405, 3406, 3407, 3408, 3409, 3410, 3411, 3412, 3413, 3414, 3415, 3416, 3417, 3418, 3419, 3420, 3421, 3422, 3423, 3424, 3425, 3426, 3427, 3428, 3429, 3430, 3431, 3432, 3433, 3434, 3435, 3436, 3437, 3438, 3439, 3440, 3441, 3442, 3443, 3444, 3445, 3446, 3447, 3448, 3449, 3450, 3451, 3452, 3453, 3454, 3455, 3456, 3457, 3458, 3459, 3460, 3461, 3462, 3463, 3464, 3465, 3466, 3467, 3468, 3469, 3470, 3471, 3472, 3473, 3474, 3475, 3476, 3477, 3478, 3479, 3480, 3481, 3482, 3483, 3484, 3485, 3486, 3487, 3488, 3489, 3490, 3491, 3492, 3493, 3494, 3495, 3496, 3497, 3498, 3499, 3500, 3501, 3502, 3503, 3504, 3505, 3506, 3507, 3508, 3509, 3510, 3511, 3512, 3513, 3514, 3515, 3516, 3517, 3518, 3519, 3520, 3521, 3522, 3523, 3524, 3525, 3526, 3527, 3528, 3529, 3530, 3531, 3532, 3533, 3534, 3535, 3536, 3537, 3538, 3539, 3540, 3541, 3542, 3543, 3544, 3545, 3546, 3547, 3548, 3549, 3550, 3551, 3552, 3553, 3554, 3555, 3556, 3557, 3558, 3559, 3560, 3561, 3562, 3563, 3564, 3565, 3566, 3567, 3568, 3569, 3570, 3571, 3572, 3573, 3574, 3575, 3576, 3577, 3578, 3579, 3580, 3581, 3582, 3583, 3584, 3585, 3586, 3587, 3588, 3589, 3590, 3591, 3592, 3593, 3594, 3595, 3596, 3597, 3598, 3599, 3600, 3601, 3602, 3603, 3604, 3605, 3606, 3607, 3608, 3609, 3610, 3611, 3612, 3613, 3614, 3615, 3616, 3617, 3618, 3619, 3620, 3621, 3622, 3623, 3624, 3625, 3626, 3627, 3628, 3629, 3630, 3631, 3632, 3633, 3634, 3635, 3636, 3637, 3638, 3639, 3640, 3641, 3642, 3643, 3644, 3645, 3646, 3647, 3648, 3649, 3650, 3651, 3652, 3653, 3654, 3655, 3656, 3657, 3658, 3659, 3660, 3661, 3662, 3663, 3664, 3665, 3666, 3667, 3668, 3669, 3670, 3671, 3672, 3673, 3674, 3675, 3676, 3677, 3678, 3679, 3680, 3681, 3682, 3683, 3684, 3685, 3686, 3687, 3688, 3689, 3690, 3691, 3692, 3693, 3694, 3695, 3696, 3697, 3698, 3699, 3700, 3701, 3702, 3703, 3704, 3705, 3706, 3707, 3708, 3709, 3710, 3711, 3712, 3713, 3714, 3715, 3716, 3717, 3718, 3719, 3720, 3721, 3722, 3723, 3724, 3725, 3726, 3727, 3728, 3729, 3730, 3731, 3732, 3733, 3734, 3735, 3736, 3737, 3738, 3739, 3740, 3741, 3742, 3743, 3744, 3745, 3746, 3747, 3748, 3749, 3750, 3751, 3752, 3753, 3754, 3755, 3756, 3757, 3758, 3759, 3760, 3761, 3762, 3763, 3764, 3765, 3766, 3767, 3768, 3769, 3770, 3771, 3772, 3773, 3774, 3775, 3776, 3777, 3778, 3779, 3780, 3781, 3782, 3783, 3784, 3785, 3786, 3787, 3788, 3789, 3790, 3791, 3792, 3793, 3794, 3795, 3796, 3797, 3798, 3799, 3800, 3801, 3802, 3803, 3804, 3805, 3806, 3807, 3808, 3809, 3810, 3811, 3812, 3813, 3814, 3815, 3816, 3817, 3818, 3819, 3820, 3821, 3822, 3823, 3824, 3825, 3826, 3827, 3828, 3829, 3830, 3831,

katketiškas mokymas, Homiletika arba Dvasiškos iškalbos mokslas ir lietuviškos kalbos gramatika. Pirmuoju du veikalų tebeprisilieka klausytojų užrašuose, paskutinis gi buvo išpradžių studentų dorpatiečių atmuštas ant hektografo, ir dar prie gyvos galvos autoriaus perveizėtas ir pataisytas — pradėtas spausdinti Peterburgo Mokslų Akademijos.

Turėdamas seminarijoje klausytojų iš įvairių Lietuvos kampų kun. Jaunius rūpinosi susipažinti su įvairiomis lietuvių kalbos tarmėmis. Dalį tų savo tyrinėjimų, būtent apie Panevėžio ir Raseinių pav. tarmes, surašęs rusiškai, apgarsino Kauno valdiškame kalendoriuje (Pamiatnaja knižka).

Jauniaus mokinys kun. N. Petkus, 1924 m. „Zvaigždės“ N. 12, garbindamas vyskupo Valančiaus įtaką, apie Jauniaus darbų pasekmę Kauno Seminarijoje rašo:

„Profesoriaus Jaunio pamokos klierikams labai tiko ir visi noriai ir su entuziazmu jo uždavinius mokinosi. Profesorius Jaunius pasidarė stačiais klierikų numylėtiniu — dievaičiu: kiekvienas klierikas norėjo jam patikti, norėjo prie progos su juimi ypatingai pasikalbėti. Kada profesoriui Jauniui išpuldavo eilė klierikus vesti, kaip paprastai būdavo, ketvirtadieniais pasivaikščioti, tai jis visados būdavo apsuptas didelio klierikų būrio, nes jis buvo labai linksmas ir malonaus būdo ir mokėdavo klierikams daug įdomių dalykų ir juokingų anekdotų (pasakaičių) papasakoti. Tai buvo ištikrųjų lietuvių seminarijoje žydėjimo laikai! Tame laike klierikai buvo linksmučiai, turėdami gerus rektorius Račkauską ir Cirtautą ir mylimą profesorių Jaunį. Liuosame laike seminarijos mūrai tik užėmė nuo klierikų lietuviškų dainelių: „Ant marių krašto, Palangos miestelyj“, „Kur bėga Sešupė, kur Ne-

munas teka". „Tu Letuva, tu Dauguva, pasilikit sveikos", „Sudiev Lietuva", „Kaip gi gražus gražus rūtelių darželis", „Esu sau žmogelis šarpus kožnam darbe", „Sunkugyventi žmogui ant svieta", „Palik sau sveika Tėvyne mano", „Malonios tykios vasaros naktys" ir kitų kitokių... Klierikai netik lietuviškas dainas dainavo, bet teipgi pradėjo rimtai svarstyti, kaip čia lietuvių tautišką susipratimą atbudinus. Tam tikslui vykdyti buvo klierikų tarpe sutvertas Lietuvos Mylėtojų Ratelis. Tas ratelis savo susirinkimuose pradėjo rimtai tėvynės Lietuvos reikalus svarstyti. Tam tikslui buvo rengiamos paskaitos, užsibriežiami veikimo plianai ant toliaus, kas daryti kunigų palikus, kaip šviesti liaudį, kaip platinti tarp žmonių iš Prūsų pargabentus laikraščius ir knygeles. Buvo nutarta nelaukti, kol kiti laikraščius prirašys ir knygelių prispaudins, bet patiems imtis už plunksnos, ir rašinėti įvairaus turinio pamokinančius straipsnelius arba žineles iš savo kolonijų, o taip gi versti iš svetimų kalbų naudingas knygeles ir tas atspaudinus tarp žmonių platinti. Kad ne taip labai būtų baisu papulti į žandarų rankas dėl laikraščių ir knygelių tarp žmonių platinimo, buvo sumanytas tam tikras fondas, iš kurio būtų suteikiama pašalpa nukentėjusiems kunigams: 400 rublių į metus, jeigu rusų valdžia kunigą čia pat Lietuvoje pasodins į vienuolyną ir 800 rublių, jeigu kunigas bus išstremtas Rusijon..."

Apskritai nabašninkas mėgo daugiau tyrinėti, negu rašyti. Nuo paskirtų spaudon dalykų reikalaudavo didelio tobulumo, todėl ir nesiskubindavo savo tyrinėjimų spaudon duoti, rasdamas juose vis dar tai ši, tai tą pataisytiną.

Bet privatiškuose pašnekėsiuose kaip su draugais,

taip ir su mokslo vyrais, ypač su tais, nuo kurių tikėdavos išgirsti kritiškus patėmijimus, kun. Jaunius būdavo be galo kalbus ir galėdavo po 5-6 valandas šnekėtis, nustebindamas savo svečius nepaprasta atmintimi, kalbos aiškumu ir kuoplačiausiu apsipažinimu su įvairiausiomis kalbų mokslo teorijomis.

Todėl svetimtaučiai mokslininkai negalėdavo atsidžiaugti pasipažinę su Lietuvos mokslavyriu. Visi jie, k. a. vokietys akademikas Schiffneris, prūsas Kuršaitis, čekas Geitleris, francūzas de Saussure, lenkas Baudouin de Courtenay, rusai: Aleksandrovas, Sachmatovas, Fortunatovas, Lamanskis ir kiti augštoje garbėje laikė kunigą Kazimierą, kaipo tikrai nepaprastą mokslo vyrą, sugebėjusį knoaiškiausiai išrodyti, kokie turtai slepiasi lietuviškoje kalboje įvairiems painiausiems kalbų mokslo klausimams išrišti.

Tečiau moksliški kun. Jaunius nuopelnai rado pripažinimą ne tiek pas savus, kiek svetur. Krakoviškė Mokslų akademija kvietė jį į profesorius Krakovan. Kazaniaus universitatė suteikė jam moksliską laipsnį sulyginamosios kalbotyros doktorio. Peterburgo Mokslų Akademija spausdino jo lietuviškąjį kalbomokslį, Peterburgo Dvasiškoji Akademija pakvietė jį į savo profesorius.

1893 m. kovo mėn. paliko Kazaniaus klebonu ir trumpu laiku igijo vietinių parapijonų meilę ir godonę. Bet permaina oro ir įvairūs nesmagumai, surišti su klebono priedermėmis tokiam dideliame mieste kaip Kazanius, sugadino nabašninkui nervus, ir buvo įvarę jam net psichiskąją ligą, kuri ir privertė jį atsisakyti nuo klebonijos.

1904–1924 ir 1875–1925.

1924 gegužės 7-tą dieną sukako 20 metų, kaip Rusų valdžia, priversta lietuvių didžiausio pasiryžimo, atšaukė savo uždraudimą lietuvių spaudos. Keturias dešimtis metų sunkiai vargo, nepasiduodama ir atkakliausiai kovodama visa mūsų tauta, kol laimėjo pergalę. Tautą kovon išjudinęs ir suorganizavęs Valančius mirė nesulaukęs šviesesnių dienų.

Jo pasekėjas ir įpėdinis dainius A. Baranauskas irgi nesulaukė savo dainoje išpranašautos lietuvių pergalės. Nesulaukė jos ir dešimtys tūkstančių kitų Lietuvos kankinių dėl mūsų spaudos, kurių kaulus, anot Maironio — Baranausko įpėdinio — „vien baltina Sibyro sniegai“.

Visiems mūsų tautinės sąmonės gaivintojams ir palaikytojams pagerbti gal bus geriausias būdas, jei jų kilnius darbus ir su jais surištus jų vargus, sielvartus tinkamai minėsime, sėdami sau iš tų darbų stiprybę, kaip Dr. Kudirka mums nataria savo Lietuvių imne.

Šiomet (1925) birželio 29 d. sueis 50 metų nuo Vyskupo Valančiaus mirimo. Tais pat 1875 metais, kai Kaune mirė Lietuvos švietėjas, New Yorko mieste 7 lietuviai, išeiviai sukūrė pirmą tikrą lietuvišką — šv. Kazimiero draugiją. Taigi šiomet reik minėti ir 50 metų Amerikos lietuvių organizuotės sukaktuves, nes Amerikos lietuviai sulošė neapsakytai svarbią rolę spaudos laisvės išgavime.

Tų ilgų ir atkaklių kovų karžygiams pagerbti „Žvaigždės“ redakcija leidžia dideles knygas, kuriose bus mėginta apipasakoti draudžiamos lietuvių literatūros plėtimo keliai.

Tos knygos turės palikti pamiuklu mūs pagarbos vi-
siems išlaikytojams mūs tautiškos samonės ir nepriklau-
somybės laistytojams. Kaina tų knygų užsimokantiems
išanksto bus 5 doleriai. Visų prenumeratorių vardai bus
atspaudinti tose knygose, kaip leidėjų, padėjusių savo
lėšomis pagerbti lietuviškos rašliavos platintojus. Kny-
gose bus daugybė dokumentų iš mūs kovų už spauda.

Ta darba sumanius tuojaus atsirado daug pritarian-
čių. Visokių profesijų mūs šviesuomenės nariai, ku-
riuos teko kalbinti, pažadėjo leidėjams savo pagalba
taip medžiaga — raštu pridavimu, taip prenumeratoros už-
simokėjimu.

Štai sarašas mūs tėvynmelių, kurie suteikė savo
morale bei materiale pašalpa tujų jubiļėjinių knygų iš-
leidėjams.

Lietuvos Universitetas Kaune,

P. Bučys, kunigas, Liet. Universiteto Rektorius,

P. Zadeikis, Lietuvos Respublikos Konsulas Chi-
cagoje.

Redaktoriai ir advokatai:

Pr. J. Kalinauskas, advokatas, Boston, Mass.

F. J. Bagočius

„ „ „

J. Brenza,

„ Chicago, Ill.

S. Vitaitis, „Tėvynės“ redaktorius

L. Simutis „Garsas“

„

J. O. Sirvydas „Vienybės“

„

Chicagiškio „Varpo“

„

„Sandaros“ redaktorius

Darbininkų organo „Darbininko“ redakcija

„Draugo“ redakcija

Th. Shamis „Lithuania'os“ redaktorius

„Saulės“ redakcija.

Marė Kiziutė L. Informacijos biuro vedėja

Katrė Kiziutė

„ „ „

Bankininkai ir prekybininkai :

J. B. Krotkus, bankininkas, Chicago, Ill.

V. Paulauskas, Minersville, Pa.

Marė Vetičkiūtė, Mahanoy City.

Petras Devenis, Waterbury, Conn.

Kaz. Kazakauskas, Philadelphia, Pa.

J. B. Mikalauskas, Boston, Mass.

P. Mikalauskas „ „

St. Baracevičius „ „

Stulpinas, Chicago, Ill.

P. Baltutis „ „

M. Akelis, Newark, N. J.

P. Kralikauskas, Newark'e.

Leidėjų tikslu yra, jei pasiseks, suįdominti mūsų apšviestąją visuomenę šituo kilniu darbu, pagaminti suvirš 30 lankų (apie 500 pusl.) knygas, kuriose tilptų nevien aprašymai visų mūsų žymesnių knygų platintojų, bet ir būtų nušviesta koplčiausiai salygos, kuriose anie dirbo savo neapsakytai pavojingą darbą ir nors kiek parodyta, kokie motyvai anuos prie išlaikymo skatino. Apskaičius leidimo lėšas — kaina knygų nustatyta iš anksto užsimokantiems 5 doleriai, su prisiuntimu į namus.

Mūsų besimokinančios jaunuomenės ir tėvyninkų veikėjų pagalbos prašoma, surinkti reikalingą prenumeratorių skaičių.

Savo padėjėjams, prenumeratos rinkėjams, leidėjai duos žymų komisa (pelną).

Norintieji prisidėt prie tų knygų praplatinimo terašo „Zvaizždės“ redakcijon.

Jiems bus pasiūsta įgaliojimai prenumeratą priimti ir platesnės žionios apie reigiamąjį veikalą mūsų šalies laisvės sėjikams pagerbti.

SUNKUS DARBAS

nekenkia nei vienam, esančiam geroje fiziškoje padėtyje. Užlaikyk savo tvirtumą masažuodamas savo muskulus kiekvieną vakarą einant gulėti. Ištrinkite gerai su senat žinomu ir patikėtinu

Reg. S. V. Pat. Ofise.

PAIN-EXPELLER

ir išVENG-KITE nuovargio, skaudamy muskulų ir degiančių pečių. Būkit tvirtu ir sveiku, tuomet joks darbas jums neišrodys niekuomet

persunkus. Nei viena atsargi šeimyna negali būti de bonkos šito linimento. Nėra tikrasis, jei neturi INKARO vaistabaženklis.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

"AUŠROS" 40 METŲ SUKAKTUVĖSE

(Atspauda iš "Žvaigždės")

Štai tą, anot "Tėvynės" ir "Draugo" istorinių knygų Pirmosios Dalies įtalpa:

1) "Aušros" įkurėjas apie vysk. A. Baranauską. To paties — 2) "Aušros" genozis. 3) Aušrininkai rašytojai, pasak šliuapą ir Totoraitį. 4) Turėnininkio eilės "Aušrininkams". 5) (J. Pranaičiūtė Apie prof. Volterį. 6) Prof. Volteris "Aušros" 40 metų sukaktuvių paminėjimui. 7) Pirmojo "Aušros" numerio ir kitų žymesnių — viso 40 puslapių fotografijos. 8) "Musų Karionių Metų" skyriuje laiškai: Dr. J. Basanavičiaus, Dr. J. Gaidžio ir S. Kušelevskio ir Dr. V. Kudirkos, Vieno Dr. Basanavičiaus laiško fotografiška fascimile (4 puslapiai). Paveikslai I-je dalyje: Namai, kur S. Daukantas gimė, Dr. Basanavičiaus namai Bulgarijoje. Dr. Basanavičius-1893 m. Vysk. A. Baranauskas, Broliai Juškevičiai: kun. Aštanas ir prof. Jonas; A. J. Višteliauskas, Dr. J. Šliupas, Jurgis Mikšas, Martynas Jankus; Jubilėjinis Aušrininkų paveikslas: inž. Petras Vileišis, P. Matulionis, Dr. J. Bulota, V. Palukaitis, prel. K. Prapuolenis, J. Jablonskis, Dr. J. Basanavičius, A. Jakštas, Al. Fromas-Gužutis, kun. J. Lideikis-Mažutis, K. Sakalauskas-Vanagaitis, J. Mačys-Kėkštas, Pr. Vaičaitis, prof. K. Jaunis, Petras Kriauciūnas, Peterburgo lietuvių grupėje, kun. S. Gimžauskas, prof. S. Volteris, M. Davaina Silvestravičius-Wewersys-žaltys, prel. J. Maciulevičius-Maironis, Dr. P. Pietaris, Dr. J. Šliupas, Gerutis-kun. Balvočius, J. Adomaitis-Šernas, Dr. V. Kudirka, Vaižgantas-Tomas, Knitaitis-kun. K. Urbanavičius, kun. A. Jusaitis ir Saulės kursų įkurėjas — prel. A. Olšauskas.

KAINA UŽ ABU TOMU DU DOLARIU.

Tos knygos gaunamos lietuviškų laikraščių redakcijose ir knygynuose arba pas

A. MILUKAS & CO.,
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

"AUŠROS" 40 METŲ SUKAKTUVĖSE***Antrosios Dalies [Italpa***

- 1) "Aušros" Paminėjimui — Jono Kriaučiūno; 2) XIX Amžiaus Pabaigos Musų Dainiai — L. Šimučio, "Garso" redakt.; 3) Ginamosios Literatūros Platintojai (su paveikslais: Vysk. M. Valančiaus, Jurgio Bieliako ir Kun. Miluko, P. Mikolainio, J. Kriaučiūno, Dr. P. Matulaičio, Dr. Bagdanavičiaus, Kun. Bulvičiaus, And. Dubinsko, Kunigų: M. Miežinio, A. Vienužio, V. Juzumavičiaus, Kl. Kozmiano, P. Šilinskio, J. Katėlos, J. Žebrio, V. Dargio, A. Staniūkyno, J. Naujoko, A. CiviŃsko, M. Gustaičio, Duobos, J. Totoraičio, A. Jusaičio, M. Šedvydžio, (Vyskupo) Jurg. Matulaičio, J. Davidavičiaus; toliaus agr. Totoraičio, J. Česnos, J. Kačergio, Pr. ir A. Matulaičių, A. Daniliausko, S. Kušelevskio, P. Mikalausko); 4) "Aušra" ir Musų Priešeliai Svetur — J. O. Širvydo, "Vienybės" redaktoriaus (su paveikslais: J. O. Širvydo, J. J. Kraševskio, K. Skirmuntaitės, L. Kondratavičiaus ir T. Norbuto); 5) Tautos Atbudimas — Kun. A. Miluko; 6) Spaudos Platinimas Dzukijoje — S. E. Vitalčio, "Tėvynės" redaktoriaus; 7) Vysk. Valančiaus Intaka — Kun. N. J. Petkaus; 8) P. Mikolainio Prityrimai; 9) "Aušros" Intaka (anot Vaižganto); 10) Amerikos Lietuvių Leidėjai — J. Pranaičiūtės, "Žvaizdės" redaktorės (su paveikslais: J. Pranaičiūtės, J. Paukščio, A. Olševskio ir kunigų: A. Miluko ir V. Varnagirio); 11) "Aušros" Pasirodymo Priežastys — Dr. Šlupo; 12) Jurgis Bielinis (Bieliakas); 13) Ex-Prezidentas A. Smėtona apie Malronį; 14) Vilkutaitis, "Amerikos Pirtyje" autorius apie Aušrą"; 15) Mairono žodžiai Prie Basanavičiaus Paminėklo; 16) Baltiant Darbą.

KAINA UŽ ABU TOMU DU DOLARIU.

Tos knygos gaunamos lietuviškų laikraščių redakcijose ir knygynuose arba pas

A. MILUKAS & CO.,
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.